

כ"ן טכניקום

1448/99

בעונה שעברה 97-98 נבחנו בתחנת "יאיר" שלושה זני טרכליום חדשים בהשוואה לזנים הותיקים כחול - בלו שיין, סגול - לייק סופריוור, לבן - לייק פאול. נמצא כי ההבדלים קטנים וזניחים. השנה חזרנו על הבדיקה והוספנו שני זנים שנתקבלו מחברת קומבי פלייר מהולנד בצבעים כחול וסגול.

מהלך העבודה

זני טרכליום בלו שיין, לייק סופריוור, לייק פאול ושלושה זנים מקבילים כחול, סגול ולבן נתקבלו ממשלת חישתיל ב- 12/7/98 ונשתלו בתחנת "יאיר" בחממה על מצע טוף רמת הגולן. שבוע לאחר מכן ב- 19/7/98 נתקבלו שני זנים נוספים כחול וסגול ממשלת קומבי פלייר בהולנד ונשתלו באותם תנאים. לצמחים נתנה תאורת ליבון בעוצמה של 100 ואט משך 8 שעות במרכז הלילה במחזוריות 5/15 (חמש דקות הארה, עשר דקות הפסקה). עומד השתילה של כל הזנים היה 30 שתיל למ"ר. ב- 14/8/98 בוצע קיטום לכל הזנים. 2 רשתות צל בנות 40% כל אחת שהיו על הגידול והמבנה הוסרו בהדרגה, אחת ב- 27/8/98 והשנייה ב- 24/9/98. הפעלת תאורה החלה ב- 18/9/98. במהלך הגידול ניתנו שלושה טיפולי אלאר במינון של 2.5 גרם לליטר לויסות הצמיחה.

טבלה

טבלאות 1,2,3: אפיון הזנים השונים ע"פ יבול ואיכות

טבלה 1:

כחול			
כחול קומבי	כחול חדש חישתיל	בלו שיין	
15/12/98	4/1/99	19/1/99	תחילת קטיף
82	113	117	יבול במ"ר
141.0	144.5	140.2	אורך גבעול ממוצע (ס"מ)
96.2	54.3	57.6	משקל גבעול ממוצע (גרם)
11.6	11.2	11.5	קוטר תפרחת ממוצע (מ"מ)
2	6	8	מס' ענפים עקומים למר'

טבלה 2:

סגול			
סגול קומבי	סגול חישתיל	לייק סופריור	
14/12/98	24/1/99	14/1/99	תחילת קטיף
59	80	93	יבול במ"ר
167.7	157.3	165.2	אורך גבעול ממוצע (ס"מ)
80.7	65	57.1	משקל גבעול ממוצע (גרם)
11	11.5	10.9	קוטר תפרחת ממוצע (מ"מ)
11	12	12	מס' ענפים עקומים למר'

טבלה 3:

לבן		
לבן	לייק פאת	
3/2/99	27/12/98	תחילת קטיף
80	77	יבול במ"ר
160.9	153.77	אורך גבעול ממוצע (ס"מ)
67.9	80.8	משקל גבעול ממוצע (גרם)
12.0	12.25	קוטר תפרחת ממוצע (מ"מ)
15	8	מס' ענפים עקומים למר'

חודש מילוי קטף

הזנים שהגיעו מהולנד נקטפו ראשוניים (טבלה 1,2) בהשוואה לזנים שהוכנו ע"י משתלת חישתיל, למרות שנסתלו כשבוע לאחר מכן. הצמחים מהולנד החלו להקטף כחודש ימים לפני הצמחים שהוכנו בארץ.

זול

מתוך הטבלאות 1 ו-2 ניתן לראות באופן בולט את היבול הנמוך שנתקבל מצמחים שהגיעו מהולנד בהשוואה לצמחים שהוכנו בארץ.

לפני אינו

לא נמצאו הבדלים בולטים באורך הגבעול בין הזנים השונים. לעומת זאת משקל הגבעולים היה שונה, גבעולים שנקטפו מצמחים שגודלו בהולנד היו כבדים יותר מצמחים שגודלו בחינתיל. גבעולים כפופים היו בכל הזנים שנבחנו ולא היה הבדל משמעותי בין הזנים השונים.

סיכום

גם בהתחשב בעובדה כי מדובר בתצפית בלבד נראה לנו כי אין הבדל מהותי בין הזנים בתוך הצבעים השונים. ההבדלים שנתקבלו במועד תחילת הקטיף ויבול ומשקל גבעול נבעו מהעובדה שהשתילים הוכנו ברקע שונה, אופי הגידול היה שונה ומאחר שלא ידועה לנו ההיסטוריה של השתיל לא ניתן לקבל את ההבדלים כתכונה אלא פועל יוצא של אגרוטכניקת גידול שונה. כדאי עם זאת להתייחס ברצינות לעובדת היבול הנמוך שהתקבל מצמחים שהוכנו בהולנד. במקרה זה חשוב לתת את הדעת כאשר ניגשים לקטום שתיל. השתילים שהגיעו מהולנד היו מאורכים מעט ויתכן כי הקיטום אילץ יציאת מעט גבעולי פריחה ומשום כך היבול הנמוך שנקטף במהלך העונה והמשקל העודף של הגבעולים.